

Crisis & Faith

Perek 8

From Kingdom to Empire

א וַיְהִי, אַחֲרֵי-כֵן, וַיֵּד דָּוִד אֶת-פְּלִשְׁתִּים, וַיִּכְנָעֵם; וַיִּקַּח דָּוִד אֶת-מֶתֶג אֶת-הָאָמָה, מִיַּד פְּלִשְׁתִּים.	1 And after this it came to pass, that David smote the Philistines, and subdued them; and David took Metheg-ammah out of the hand of the Philistines.
ב וַיֵּד אֶת-מוֹאָב, וַיִּמְדֹּם בַּחֶבֶל הַשֶּׁבַע, אוֹתָם אַרְצָה, וַיִּמְדֹּד שְׁנֵי-חֲבָלִים לְהַמִּית, וּמְלֵא הַחֶבֶל לְהַחִיֹּת; וַתְּהִי מוֹאָב לְדָוִד, לְעֲבָדִים נְשָׂאֵי מִנְחָה.	2 And he smote Moab, and measured them with the line, making them to lie down on the ground; and he measured two lines to put to death, and one full line to keep alive. And the Moabites became servants to David, and brought presents.
ג וַיֵּד דָּוִד, אֶת-הַדְּדַעְזָר בֶּן-רְחוֹב מֶלֶךְ צוּבָה, בְּלָכְתּוֹ, לְהִשִּׁיב יְדוֹ בְּנְהַר- (פְּרָת).	3 David smote also Hadadezer the son of Rehob, king of Zobah, as he went to establish his dominion at the river Euphrates.
ד וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ, אֶלֶף וּשְׁבַע-מֵאוֹת פָּרָשִׁים, וְעֶשְׂרִים אֲלָף, אִישׁ רַגְלִי; וַיַּעֲקֹר דָּוִד אֶת-כָּל-הָרֶכֶב, וַיִּוְתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רֶכֶב.	4 And David took from him a thousand and seven hundred horsemen, and twenty thousand footmen; and David houghed all the chariot horses, but reserved of them for a hundred chariots.
ה וַתְּבֹא, אֲרָם דְּמִשְׁקָה, לְעֹזֵר, לְהַדְּדַעְזָר מֶלֶךְ צוּבָה; וַיֵּד דָּוִד בְּאֲרָם, עֶשְׂרִים-וּשְׁנַיִם אֲלָף אִישׁ.	5 And when the Arameans of Damascus came to succour Hadadezer king of Zobah, David smote of the Arameans two and twenty thousand men.
ו וַיִּשֶׂם דָּוִד נְצֻבִים, בְּאֲרָם דְּמִשְׁקָה, וַתְּהִי אֲרָם לְדָוִד, לְעֲבָדִים נְשָׂאֵי מִנְחָה; וַיִּשַׁע יְהוָה אֶת-דָּוִד, בְּכָל אֲשֶׁר הָלַךְ.	6 Then David put garrisons in Aram of Damascus; and the Arameans became servants to David, and brought presents. And the LORD gave victory to David whithersoever he went.
ז וַיִּקַּח דָּוִד, אֶת שְׁלֹטֵי הַזָּהָב, אֲשֶׁר הָיוּ, אֶל עֲבָדֵי הַדְּדַעְזָר; וַיְבִיאֵם, יְרוּשָׁלַם.	7 And David took the shields of gold that were on the servants of Hadadezer, and brought them to Jerusalem.
ח וּמִבֶּטַח וּמִבְּרֹתַי, עָרֵי הַדְּדַעְזָר: לְקַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד, נְחֹשֶׁת--הַרְבֵּה מְאֹד. {ס}	8 And from Betah and from Berothai, cities of Hadadezer, king David took exceeding much brass. {S}

1. Malbim

ויהי אחרי כן הודיעו ה' על ידי הנביא כי לא הוא יבנה הבית באשר עוד לא נכרתו אויביו מפניו ראה כי רצון ה' שלא ינוח עדיין ממלחמה, לכן יצא לבקש את אויביו ולתגר בהם מלחמה בארצם, ותחת שעד עתה באו הפלשתים אל ארצו ולא הכניעם, עתה הלך אל ארצם והכניעם, וגם לקח חבל מארצם מתג האמה, ובדברי הימים מפרש גת ובנותיה ויש בזה דרש לרבותינו ז"ל למה קראה מתג האמה.

2. Rashi

וימדד שני חבלים להמית – לפי שהרגו את אביו ואת אמו ואחיו, שנאמר (שמואל א' כ"ד) וינחם את פני מלך מואב, ולא מלינו שילאו מסם.

ויעקר דוד את כל הרכב – משום: לא ירבה לו סוסים (דברים י"ז: ט"ז).

3. Abarbanel

והנה עשה זה למואב **כפי חז"ל** במדבר רבא (פרש"י י"ד דף רנ"ו ע"ב) בעבור שהמיתו אביו ואמו ואחיו כשהניח אותם בארץ מואב בברחו מפני שאול, כמו שכתוב (שמואל א כ"ב ד') וינחם את פני מלך מואב וגו', וכשיצא דוד משם והלך ליער חרת הרג מלך מואב אביו ואמו ואחיו חוץ מאחד שברח והחיהו נחש העמוני. **וכפי הפשט** היה עושה זה ליסר האומות שלא יתעסקו פעם אחרת להלחם בישראל, והדעת נוטה שדוד לא היה בוחר להרוג את המואבים כולם, כי היה חפץ להביא מהם עבדים ושפחות, ולא היה גם כן רוצה להחיות כלם, כי היו כל כך רבים שאולי יתקשרו כלם בעבדותם נגד יושבי הארץ, ולכן היה ממית שני שלישים מהם ומחיה השליש הא', כי היו כל כך רבים שבשליש ההוא שהיה מחיה היה די להיות להם לעבדים, **ואחרי שדוד לקח מהם נקמתו ונקמת ה'** אז נשתעבדו אליו והיו לו לעבדים נושאי מנחה, רוצה לומר משלמים מס שנה בשנה:

ט וַיִּשְׁמַע, תַּעֲיֵי מֶלֶךְ חַמַּת: כִּי הִכָּה דָוִד, אֶת כָּל-חֵיל הַדְּדַעְזֹר.	9 And when Toi king of Hamath heard that David had smitten all the host of Hadadezer,
י וַיִּשְׁלַח תַּעֲיֵי אֶת-יֹרָם-בְּנוֹ אֶל-הַמֶּלֶךְ-דָּוִד לְשַׁאֵל-לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ, עַל אֲשֶׁר נָלַחַם בְּהַדְּדַעְזֹר וַיִּכְהוּ--כִּי-אִישׁ מִלְחָמוֹת תַּעֲיֵי, הָיָה הַדְּדַעְזֹר; וּבָיָדוֹ, הָיוּ כְּלֵי-כֶסֶף וְכְלֵי-זָהָב--וְכְלֵי נְחֹשֶׁת.	10 then Toi sent Joram his son unto king David, to salute him, and to bless him--because he had fought against Hadadezer and smitten him; for Hadadezer had wars with Toi--and he brought with him vessels of silver, and vessels of gold, and vessels of brass.
יא גַם-אֵתֶם, הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה, עִם-הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ, מִכָּל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר כָּבַשׁ.	11 These also did king David dedicate unto the LORD, with the silver and gold that he dedicated of all the nations which he subdued:
יב מֵאַרָם וּמִמוֹאֵב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן, וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמִעַמְלֵק, וּמִשְׁלַל הַדְּדַעְזֹר בֶּן-רְחָב, מֶלֶךְ צוֹבָה.	12 of Aram, and of Moab, and of the children of Ammon, and of the Philistines, and of Amalek, and of the spoil of Hadadezer, son of Rehob, king of Zobah.

4. Rashi

כל הפרשיות הללו סמכן אצל פרשה של צית המקדש, לפי שמכל המלחמות הללו, קיבץ הקדשות לצרכי הצית.

יג וַיַּעַשׂ דָּוִד, שֵׁם, בְּשׁוֹבוֹ, מִהַכּוֹתוֹ אֶת-אַרְם בְּגִיאַ-מֶלַח--שְׁמוֹנֵה עָשָׂר, אֲלָף.	13 And David got him a name when he returned from smiting the Arameans in the Valley of Salt, even eighteen thousand men.
יד וַיִּשֶׂם בְּאַדוֹם נְצִיבִים, בְּכָל-אַדוֹם שֵׁם נְצִיבִים, וַיְהִי כָל-אַדוֹם, עֲבָדִים לַדָּוִד; וַיִּוָּשַׁע יְהוָה אֶת-דָּוִד, בְּכָל אֲשֶׁר הָלַךְ.	14 And he put garrisons in Edom; throughout all Edom put he garrisons, and all the Edomites became servants to David. And the LORD gave victory to David whithersoever he went.

5. Rashi

(יג) ויעש דוד שם – שקצר את ההרועים שהרגו באדום, והוא שם טוב לישראל שקוצרין את אויביהם, וכן הוא אומר במלחמת גוג ומגוג: וקצרו כל עם הארץ והיה להם לשם (יחזקאל ל"ט:י"ג). ומנין שקצרו דוד? שנאמר בספר מלכים: והי צהיות דוד את אדום בעלות יואב שר הצבא לקצר את החללים (מלכים א י"א:ט"ו).

6. Melachim Aleph 11

יד וַיִּקַּם יְהוָה שָׂטָן לְשֹׁלֹמֹה, אֶת הַדָּד הָאֱדוֹמִי: מִזֶּרַע הַמֶּלֶךְ הוּא, בְּאַדוֹם.

14 And the LORD raised up an adversary unto Solomon, Hadad the Edomite; he was of the king's seed in Edom.

- 15** For it came to pass, when David was in Edom, and Joab the captain of the host was gone up to bury the slain, and had smitten every male in Edom--
- 16** for Joab and all Israel remained there six months, until he had cut off every male in Edom--
- 17** that Hadad fled, he and certain Edomites of his father's servants with him, to go into Egypt; Hadad being yet a little child.

7. Tehillim 60

- 1** For the Leader; upon Shushan Eduth; Michtam of David, to teach;
- 2** when he strove with Aram-naharaim and with Aram-zobah, {N} and Joab returned, and smote of Edom in the Valley of Salt twelve thousand.
- 3** O God, Thou hast cast us off, Thou hast broken us down; Thou hast been angry; O restore us.
- 4** Thou hast made the land to shake, Thou hast cleft it; heal the breaches thereof; for it tottereth.
- 5** Thou hast made Thy people to see hard things; Thou hast made us to drink the wine of staggering.
- 6** Thou hast given a banner to them that fear Thee, that it may be displayed because of the truth. Selah
- 7** That Thy beloved may be delivered, save with Thy right hand, and answer me.
- 8** God spoke in His holiness, that I would exult; that I would divide Shechem, and mete out the valley of Succoth.
- 9** Gilead is mine, and Manasseh is mine; Ephraim also is the defence of my head; Judah is my sceptre.
- 10** Moab is my washpot; upon Edom do I cast my shoe; Philistia, cry aloud because of me!
- 11** Who will bring me into the fortified city? Who will lead me unto Edom?
- 12** Hast not Thou, O God, cast us off? And Thou goest not forth, O God, with our hosts.
- 13** Give us help against the adversary; for vain is the help of man.
- 14** Through God we shall do valiantly; for He it is that will tread down our adversaries.

8. Bereishit 15:18

- 18** In that day the LORD made a covenant with Abram, saying: 'Unto thy seed have I given this land, from the

river of Egypt unto the great river, the river Euphrates; מִנְהַר מִצְרַיִם, עַד-הַנְּהַר הַגָּדוֹל נְהַר-פָּרַת.

9. Bamidbar 24:15-20

15 And he took up his parable, and said: The saying of Balaam the son of Beor, and the saying of the man whose eye is opened; **טו** וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ, וַיֹּאמֶר: נֹאֵם בְּלַעַם בְּנוֹ בְּעֹר, וַיִּנָּאֵם הַגָּבֵר שֶׁתָּם הֶעָיִן.

16 The saying of him who heareth the words of God, and knoweth the knowledge of the Most High, who seeth the vision of the Almighty, fallen down, yet with opened eyes; **טז** נֹאֵם, שִׁמְעַע אֲמָרֵי-אֱלֹהִים, וַיִּדְעַע, דַּעַת עֲלָיוֹן; מַחְזֵה שְׂדֵי יַחְזֵה, נִפֵּל וַיִּגְלוֹי עֵינָיִם.

17 I see him, but not now; I behold him, but not nigh; there shall step forth a star out of Jacob, and a scepter shall rise out of Israel, and shall smite through the corners of Moab, and break down all the sons of Seth. **יז** אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עֵתָהּ, אֲשׁוּרֵנּוּ וְלֹא קָרוֹב; דָּרָךְ כּוֹכַב מִיַּעֲקֹב, וְקֶסֶט שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל, וַיִּמְחַץ פְּאַתַי מוֹאָב, וַיִּקְרַקֵּר כָּל-בְּנֵי-שֵׁת.

18 And Edom shall be a possession, Seir also, even his enemies, shall be a possession; while Israel doeth valiantly. **יח** וְהָיָה אֶדוֹם יְרֵשָׁה, וְהָיָה יְרֵשָׁה שְׂעִיר--אֵיבָיו; וַיִּשְׂרָאֵל, עֹשֶׂה חַיִּל.

19 And out of Jacob shall one have dominion, and shall destroy the remnant from the city. **יט** וַיֵּרֶד, מִיַּעֲקֹב; וְהֶאֱבִיד שְׂרִיד, מֵעִיר.

20 And he looked on Amalek, and took up his parable, and said: Amalek was the first of the nations; but his end shall come to destruction. **כ** וַיִּרְא, אֶת-עַמְלֵק, וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ, וַיֹּאמֶר: רִאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֵק, וְאַחֲרֵיתוֹ עַדִּי אֲבָד.

ומחץ פאתי מואב – זה דוד: השָׁכַב אותם ארצה וימד שני חבלים להמית וגו' (שמואל ב ח'ב').

וקרקר – לשון כורה, כמו: אני קרתי (מלכים ב י"ט:כ"ד), מהבנת בור נוקרתם (ישעיהו נ"א:א'), יקרוה ערבי נחל (משלי ל"י"ז), פוריייר בלעז.

כל בני שת – כל האומות, שכולם ילאו משת בנו של אדם הראשון.

(יה) והיה ירשה שעיר – לאויביו ישראל.

(יט) וירד מיעקב – ועוד יהיה מושל אחר מיעקב.

והאבד שריד מעיר – החשובה של אדום והיא רומי. ועל מלך המשיח אמר כן, שנאמר בו: וירד מים עד ים (תהלים ע"ב:ח'), ולא יהיה שריד לבית עשו (עצדיה א'י"ח).

15 And David reigned over all Israel; and David executed justice and righteousness unto all his people. **טו** וַיִּמְלֹךְ דָּוִד, עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל; וַיַּהֲיֵי דָוִד, עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה--לְכָל-עַמּוֹ.

16 And Joab the son of Zeruiah was over the host; and Jehoshaphat the son of Ahilud was recorder; **טז** וַיֹּזָבֵב בֶּן-זְרוּיָהּ, עַל-הַצָּבָא; וַיְהוֹשָׁפָט בֶּן-אַחִילוּד, מִזְכִּיר.

17 and Zadok the son of Ahitub, and Ahimelech the son of Abiathar, were priests; and Seraiah was scribe; **יז** וּצְדוֹק בֶּן-אַחִיטוּב וְאַחִימֵלֵךְ בֶּן-אַבְיָתָר, כֹּהֲנִים; וְשֶׁרָיָה, סוֹפֵר.

18 and Benaiah the son of Jehoiada was over the Cherethites and the Pelethites; and David's sons were chief ministers. {S} **יח** וּבְנֵיאוֹ, בֶּן-יְהוִיָּדָע, וְהַכְּרֵתִי, וְהַפְּלֵתִי; וּבְנֵי דָוִד, כֹּהֲנִים הָיוּ. {ס}

10. Rashi

(טו-טז) ויהי דוד עושה משפט וגו' ויורא על הצבא – דוד גרס ליורא להיות מזלית על הצבא לפי שפעה משפט ולדקה, ויורא גרס לדוד לעשות משפט ולדקה לפי שהוא דן ויורא שוטר וכודה על ידו. ועוד, מתוך שיורא עסק במלחמות, לא היה דוד טרוד בהן, ולבו פתוח לשפוט לרק.

וזניהו בן יהוידע והכרתי והפלתו – תרגם יונתן: וזניהו בר יהוידע ממנח על קשתיה ועל קלעיה.

ורבותינו אמרו (בבלי ברכות 7): כרתי ופלתו – אורים ותומים.

כהנים היו – תרגם יונתן: רבבין הו.

11. Rabbeinu Yeshaya

כהנים היו – פירוש שרים וגדולים כמו כהן מדין.

12. Devarim 2

(ד) ואת העם צו לאמר אתם עברים בגבול אחיכם בני עשו הישבים בשעיר וייראו מכם ונשמרתם מאד. (ה) אל תתגרו בם כי לא אתן לכם מארצם עד מדרך פך רגל כי ירשה לעשו נתתי את הר שעיר. (ו) אכל תשברו מאתם בפסוף ויאכלתם וגם מים תכרו מאתם בפסוף ושתיתם. (ז) כי יי אלתיך ברכך בכל מעשה ידך ידע לכתך את המדבר הגדל הזה זה ארבעים שנה יי אלתיך עמך לא חסרת דבר. (ח) ונעבר מאת אחינו בני עשו הישבים בשעיר מדרך הערבה מאילת ומעצילי גבר ונפך ונעבר דרך מדבר מואב. (ט) ויאמר יי אלי אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה כי לא אתן לך מארצו ירשה כי לבני לוט נתתי את ער ירשה.

13. Medrash Tanchuma, Devarim 3

כשהלך יואב להלחם עם ארם נהרים, יצאו לקראתו, אמרו לו אתה מבני בניו של יעקב, ואנו מבני בניו של לבן, והרי תנאי שלהם [קיים], דכתיב עד הגל הזה (בראשית לא נב), כששמע יואב חזר אצל דוד, א"ל מה אתה אומר הרי תנאו שבועת יעקב אבינו, מיד הושיבו סנהדרין שושן עדות, [ללמד] למדוהו ואמרו **באמת כך היה, אלא הם עברוהו תחילה**, בלעם הרשע מפני מה עבר, לא כך אמר מן ארם יחנני בלק מלך מואב וגו' (במדבר כג ז), וכושן רשעים לא שיעבד בנו, שנאמר ויעבדו בני ישראל את כושן רשעים שמונה שנים (שופטים ג ח), הם הרשיעו עלינו שתי רשעים, כיון (שהודו) [שהורו] לו ב"ד, מיד חזר עליהם והרגן, שנאמר בהצותו את ארם נהרים וגו' (תהלים ס ב), לא עם ארם עשה מלחמה, מהו ויך את אדום (שם /תהלים ס/), היה צריך לומר ארם, ולא אדום, אלא כשבא יואב להלחם עם ארם, עמדו עליו בני אדום, ואמרו לו לא אמר לך הקב"ה אל תתגר בם (דברים ב ה), **השיבם יואב לא כך אמר לנו אתם עוברים בגבול אחיכם בני עשו (שם /דברים/ ב ד), הניחו אותנו לעבור ולא רצו**, אמר יואב אם נחריב אדום עכשיו אין אנו מוצאים בחזירתנו לא אכילה ולא שתיה, אלא נניח אותם עד שנכה את ארם ונחזור עליהם, לכך נאמר וישב יואב ויך את אדום וגו' (תהלים ס ב), אמר הקב"ה אתם החריבו את אדום קימעא קימעא, כיון שיגיע זמן אני אכלה ואחריב אותה, שנאמר וירשו (את) הנגב (ואת ההר) [את הר] וגו' (עובדיה א יט), ואומר וגלות החל הזה וגו' (שם שם /עובדיה א/ כ) ואומר ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו (שם שם /עובדיה א/ כא), באותה שעה והיתה לה' המלוכה (שם /עובדיה א/).

14. Bereishit Rabbah 74:15

טו [לא, נא] ויאמר לבן ליעקב, א"ר יוחנן כזה שהוא מורה את החנית, עד הגל הזה וגו', לרעה אין אתה עובר אבל אתה עובר עלי בפרגמטיא, בשעה ששלח דוד את יואב לארם נהרים ולארם צובה **פגע באדומיים בקש לזנבן הוציאו לו אפיסטולי שלהם (דברים ב) רב לכם טוב את ההר וגו', פגע במואביים בקש לזנבן והוציאו לו אפיסטולי שלהם (שם /דברים ב/)** אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה, באותה שעה שלח יואב אצל דוד א"ל פגעתי באדומיים ובקשתי לזנבן הוציאו לי אפיסטולי שלהם רב לכם, במואביים הוציאו לו אפיסטולי שלהם אל תצר את מואב, באותה שעה לא נהג דוד כבוד מלכות בעצמו אלא עמד והעביר פיפורין מעליו ועטרה מעל ראשו ונתעטף בטליתו והלך לו אצל סנהדרין אמר להם רבותי לא באתי לכאן אלא ללמד אם נותנים אתם לי רשות אני מלמד, שלחתי את יואב לארם נהרים ולארם צובה ופגע באדומיים והוציאו לו אפיסטולי שלהן רב לכם, והלא הם פרצו את הגדר תחלה (שופטים ג) ויאסוף אליו את בני עמון, פגע במואביים ובקש לזנבן והוציאו לו אפיסטולי שלהן, אל תצר את מואב, והם לא פרצו הגדר תחלה, (במדבר כב) וישלח מלאכים אל

בלעם ועתה לכה ארה לי, הה"ד (תהלים ס) מכתם, כמה אגרות כתב ר' אייבו אמר שנים כתב אחד לאדומיים, ואחד למואביים, ר' חנינא אמר איגרת אחד כתב הה"ד וישב יואב וגו', חזר ולמד אדומיים משל מואביים, הה"ד (שם /תהלים ס/) למנצח על שושן עדות, לעדה שהיא משיחה בלשונו של אלהים, מכתם לדוד ללמד, מכות ותמות (שם /תהלים ס/) בהצותו את ארם נהרים ויך את אדום בגיא מלח, כתוב אחד אומר י"ח אלף וכתוב אחד אומר י"ב אלף אלא שתי מלחמות היו, אחת של י"ב אלף ואחת של י"ח אלף.

15. Ramban, Forgotten Negative Commandments

... ובראשון שלמסכת ראש השנה אמרו בירושלמי (ה"א) כתיב [מ"א ב יא] והימים אשר מלך דוד על ישראל ארבעים שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלוש שנה וכתוב [ש"ב ה ה] בחברון מלך על יהודה שבע שנים וששה חדשים ובירושלם מלך שלשים ושלוש שנה. והשיבו בזאת השאלה א"ר יודן בר' שלום כתיב [מ"א יא יו] כי ששה חדשים ישב שם יואב וגו' אמר לו הקב"ה אני אמרתי אל תתגר במ ואתה התגרית במ חיך שאינם נמנין לך. **הנה עם כל זה ההיתר שלימד בסנהדרין מצד שפרצו הגדר תחלה עם כל זה נענש עליהם. והקרוב מפני שעשה בהם נקמה יותר מדאי כי בהכריתו כל זכר מהם [שם] אבד שמם וכאילו נלקחה נחלתם מהם.**

16. Shmuel Aleph 14:47-48

47 So Saul took the kingdom over Israel, and fought against all his enemies on every side, against Moab, and against the children of Ammon, and against Edom, and against the kings of Zobah, and against the Philistines; and whithersoever he turned himself, he put them to the worse.

מז וְשָׂאוֹל לָכַד הַמְּלוּכָה, עַל-יִשְׂרָאֵל; וַיִּלָּחֶם סָבִיב בְּכָל-אֹיְבָיו בְּמוֹאָב וּבְבְנֵי-עַמּוֹן וּבְאֲדוֹם וּבְמַלְכֵי צוּבָה, וּבְפִלְשְׁתִּים, וּבְכָל אֲשֶׁר-יָפְנָה, יָרְשִׁיעַ.

48 And he did valiantly, and smote the Amalekites, and delivered Israel out of the hands of them that spoiled them. {P}

מח וַיַּעַשׂ חַיִּל, וַיַּךְ אֶת-עַמְלֵק; וַיַּצֵּל אֶת-יִשְׂרָאֵל, מִיַּד שׂוֹסְהוֹ. {פ}